

กฎหมายกำหนดให้เงินได้
เพราะเหตุออกจากงาน
สามารถเลือกเสียภาษี
แยกต่างหากจากเงินได้อื่น
ตามมาตรา 48(5)

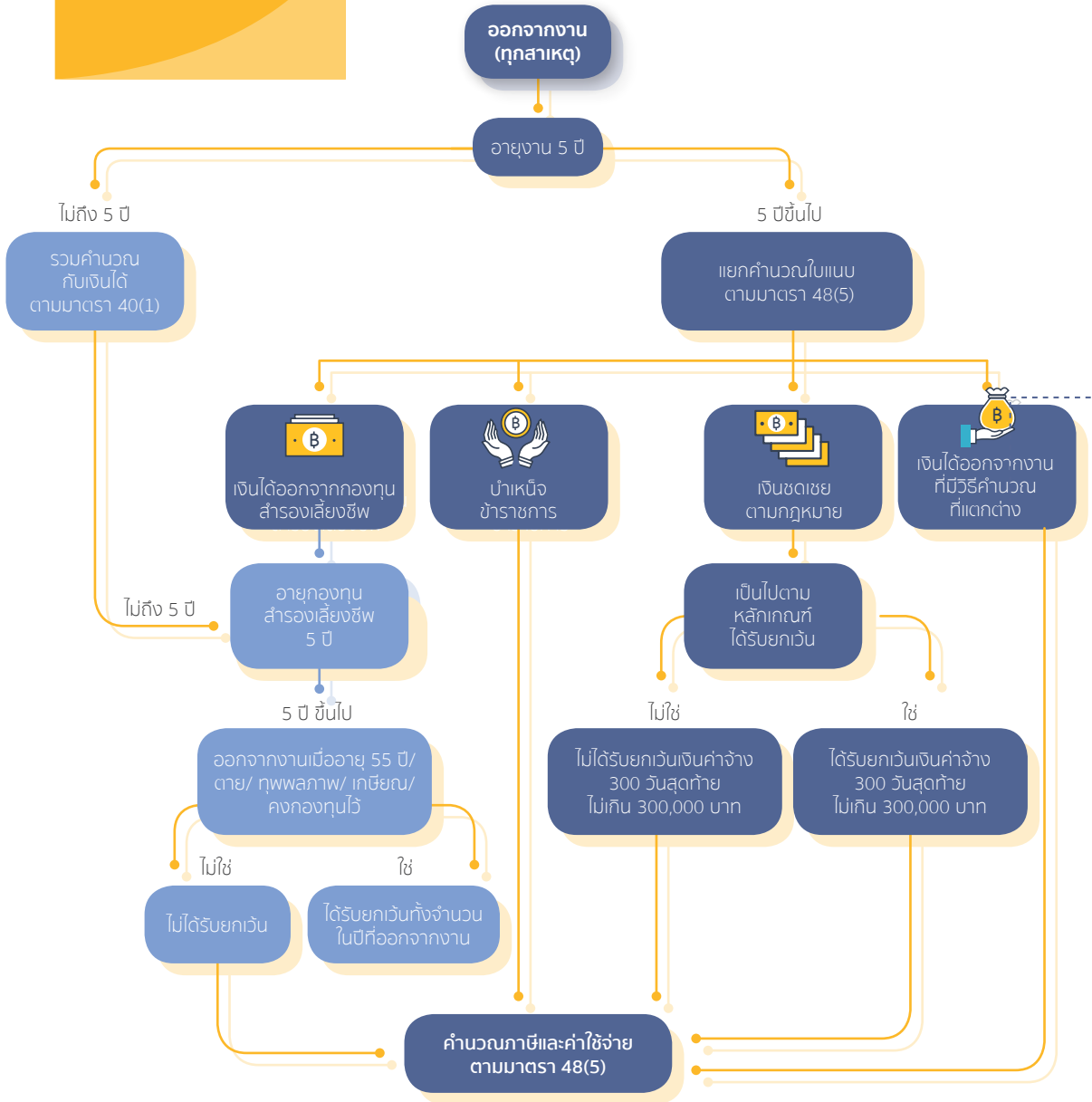
จ่ายภาษียังไง ? เมื่อออกจากงาน (ตอนที่ 2)

จากฉบับที่แล้ว ได้พูดถึงเงินได้เพราะเหตุออกจากงาน และเอกสารหลักฐานที่จำเป็นต้องใช้ ฉบับนี้เราจะมาดูวิธีการคำนวณภาษีกรณีออกจากงานกันค่ะ เงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ส่วนใหญ่จะเป็นเงินก้อนใหญ่ เมื่อนำมารวมคำนวณกับเงินได้ตามมาตรา 48(1) และ (2) จะทำให้ฐานเงินได้ในการคำนวณภาษีบุคคลธรรมดาสูงไปด้วย แต่กฎหมายกำหนดให้เงินได้เพราะเหตุออกจากงาน สามารถเลือกเสียภาษีแยกต่างหากจากเงินได้อื่นตามมาตรา 48(5) แห่งประมวลรัษฎากร (นำไปคำนวณในใบแบบ ภ.ง.ด.91, 90) ตามหลักเกณฑ์ข้อ 2 (ก) ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 45) ดังนี้

เงื่อนไขในการยกเว้น

- (1) ต้องมีระยะเวลาการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปีเต็ม
- (2) เฉพาะเงินได้ที่มีการจ่ายในปีภาษีแรกเท่านั้น
- (3) เฉพาะกรณีที่มีเงินได้ไม่นำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษี ตามมาตรา 48(1) และ (2) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน โดยสามารถสรุปได้ดังรูป

หมายเหตุ : เงินชดเชยตามกฎหมาย แม้ออกจากงานไม่ถึง 5 ปี หากเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มีสิทธิยกเว้น เงินค่าจ้าง 300 วันสุดท้ายไม่เกิน 300,000 บาท โดยให้นำเงินที่ได้ไปรวมกับ 40(1) ก่อน แล้วจึงหักเป็นเงินได้ยกเว้น

ฐานเงินได้จากเงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน

(1) กรณีได้รับเงินตาม (ก) เงินได้ที่คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการเช่นเดียวกับวิธีการคำนวณบำเหน็จข้าราชการ (ข) เงินที่จ่ายจากกองทุนตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพฯ (ค) เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน ให้นำเงินได้ฯ ที่ได้รับดังกล่าวมาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน

(2) กรณีได้รับเงินตาม (ง) เงินได้พึงประเมินที่จ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน ที่มีวิธีการคำนวณแตกต่างกัน ให้นำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ตาม 2.1 และ 2.2 ให้นำตัวที่น้อยกว่ามาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย (ถ้าเงินเดือนเท่ากันทุกเดือนให้ใช้ผลลัพธ์ตาม 2.1)

2.1 *เงินเดือนเดือนสุดท้าย คูณ **จำนวนปีที่ทำงาน
2.2 เงินเดือนถ้วนเฉลี่ย 12 เดือนสุดท้ายบวกร้อยละ 10 คูณ **จำนวนปีที่ทำงาน

(3) กรณีได้รับเงินตาม (ก) - (ง) ให้นำเงินได้ตาม (ก) - (ค) มาเป็นฐานทั้งจำนวน แต่เฉพาะเงินได้ตาม (ง) ให้นำมาเปรียบเทียบกับ (2) โดยนำตัวที่น้อยสุดมารวมกับเงินได้ตาม (ก) - (ค) มาเป็นฐานเพื่อคำนวณหาค่าใช้จ่าย

*เงินเดือนเดือนสุดท้าย หมายความว่าถึง จำนวนเงินเดือนสำหรับระยะเวลาเต็มเดือนเดือนสุดท้าย
**จำนวนปีที่ทำงาน กรณีเศษของปีถึง 183 วัน ให้นับเป็น 1 ปี ถ้าไม่ถึงให้ปัดทิ้ง

วิธีการคำนวณ

- 1 เงินที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงาน xxxx บาท
- 2 หัก ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายส่วนแรก (7,000 × จำนวนปีที่ทำงาน) xxxx บาท
หากมีการจ่ายบำเหน็จส่วนหนึ่งและบำนาญอีกส่วนหนึ่งจะใช้
(3,500 × จำนวนปีที่ทำงานแทน)

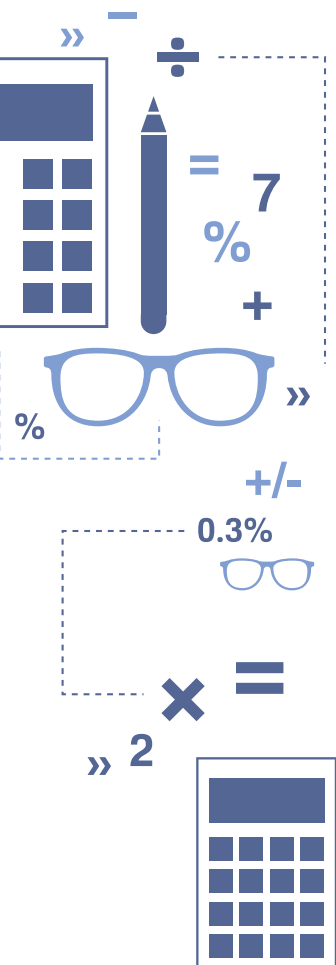
ค่าใช้จ่ายส่วนที่สอง (ฐาน - ค่าใช้จ่ายส่วนแรก) xxxx บาท
รวมค่าใช้จ่าย xxxx บาท

- 3 เงินได้หลังหักค่าใช้จ่าย (1. - 2.) xxxx บาท
- 4 นำเงินได้ตาม 3. มาคำนวณภาษี*** xxxx บาท

*** การคำนวณภาษีกรณีนี้ไม่ได้รับยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้สุทธิที่ไม่เกิน 150,000 บาทแรก

กรณีนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น ขอให้ใช้วิธีบันทึกลงในใบแนบออกจากงาน เพราะจะมีคำอธิบายวิธีการคำนวณประกอบ ดังมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง นายชยัน อายุ 53 ปี ทำงานมา 30 ปี ออกจากงานเนื่องจากบริษัทปิดกิจการ เมื่อเดือนธันวาคม 2560 ได้เงินเดือนตลอดทั้งปีทุกเดือน เดือนละ 40,000 บาท ได้รับเงินได้จากการออกจากงานตามหลักเกณฑ์ของนายจ้าง 300,000 บาท ได้รับเงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน จำนวน 500,000 บาท และเงินสำรองเลี้ยงชีพ 1,000,000 บาท

ใบแนบ ภ.ง.ด.90 ภ.ง.ด.91 ปีภาษี _____

กรณีคำนวณเงินได้ที่นายจ้างจ่ายให้ครั้งเดียวเพราะเหตุออกจากงานเฉพาะที่เลือกเสียภาษีโดยไม่นำไปรวมคำนวณภาษีกับเงินได้อื่น ๆ

ผู้มีเงินได้ : เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร ชื่อ ชื่อสกุล	ชื่อนายจ้าง 1. 2. 3.	จำนวนปี ที่ทำงาน
---	--	---------------------

คือ เงินได้ที่นายจ้างจ่ายครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานตามประกาศ อธิบดีกรมสรรพากร 3 ฉบับที่ 45

ก) การคำนวณเงินได้ **ข) การคำนวณค่าใช้จ่าย**

- เงินบำเหน็จฯ ชำรุด
- เงินที่จ่ายจาก
 - กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - กองทุนบำเหน็จบำนาญ
 - กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) หรือ กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) ประเภทอื่น
- เงินชดเชยตามกฎหมายแรงงาน (หลังจากหักจำนวนเงินที่ได้รับยกเว้นแล้ว)*
- รวม (1. + 2. + 3.)
- เงินได้ที่จ่ายให้ครั้งเดียวที่วิธี การคำนวณแตกต่างไปจาก 1.
- รวมทั้งสิ้น (4. + 5.)
- หัก ได้รับยกเว้น 190,000 บาท**
 - กรณีคนพิการที่มีอายุไม่เกิน 65 ปีบริบูรณ์
 - กรณีคนที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป (รวมถึงคนพิการ)
- คงเหลือ

ได้รับยกเว้น ต้องคำนวณค่าจ้าง 300 วันสุดท้ายเปรียบเทียบ จากการคำนวณได้ 392,258.06 บาท แต่ยกเว้นได้ไม่เกิน 300,000 บาท ดังนั้น 500,000 - 300,000 = 200,000

เปรียบเทียบกัน กรณีนี้ ข 1 น้อยกว่า ก 5 ให้นำเงินได้ตาม ก 4 + ข 1 มาเป็นฐาน คู * * * ประกอบ

- เงินเดือนรับจากนายจ้าง
 - เดือนสุดท้าย หรือ
 - เฉลี่ย 12 เดือนสุดท้าย + ร้อยละ 10 ของ เงินเดือนแล้วเฉลี่ย
- จำนวนเงินได้ที่ถือเป็นฐาน เพื่อคำนวณค่าใช้จ่าย ***
- ค่าใช้จ่ายส่วนแรก
 - 7,000 หรือ
 - 3,500 x ปี
- คงเหลือ (2. - 3.)
- ค่าใช้จ่ายส่วนที่ 2 ร้อยละ 50 ของ 4.
- รวมค่าใช้จ่ายที่หักทั้งหมด (3. + 5.) (ยกไปกรอกใน ก 2.)

ก) การคำนวณภาษี

- เงินได้พึงประเมิน (ยกมาจาก ก 8.)
- หัก ค่าใช้จ่าย (ยกมาจาก ข 6.)
- เงินได้สุทธิ (1. - 2.)***
- ภาษีคำนวณจากเงินได้สุทธิตาม 3.
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (ตามหนังสือรับรองฯ ที่นายจ้างจ่าย)
- ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี
- ภาษีที่ชำระไว้เกิน (ถ้า 5. มากกว่า 4.) ให้นำไปกรอกรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 หรือ ภ.ง.ด.91 แล้วแต่กรณี

* กรณีที่ออกจากงานซึ่งมิใช่กรณีขี้นอายุหรือสิ้นสุดสัญญาจ้าง จะได้รับยกเว้นไม่เกินค่าจ้างหรือเงินเดือนของการทำงาน 300 วันสุดท้าย แต่ไม่เกิน 300,000 บาท

** กรณีผู้มีเงินได้ เป็นคนพิการที่มีอายุไม่เกิน 65 ปีบริบูรณ์ หรือ ผู้มีเงินได้ (รวมถึงคนพิการ) ที่มีอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไปในปีภาษี และ เป็นผู้อยู่ในประเทศไทย ผู้มีเงินได้ มีเงินได้มาตรา 40(1) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากรที่ได้รับยกเว้นได้คนละ 190,000 บาท โดย จะใช้สิทธิหักจากเงินได้ประเภทใดก็ได้แต่สิทธิทั้งหมดรวมกันแล้วต้อง ไม่เกินคนละ 190,000 บาท

๑ 1. เปรียบเทียบเงินเดือนสุดท้ายกับเงินเดือนเฉลี่ย 12 เดือนสุดท้าย + ร้อยละ 10 ของเงินเดือนแล้วเฉลี่ย จำนวนได้น้อยกว่าให้นำมารอก

*** ก) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ๑ 1. ถึง 3. ให้นำจำนวนเงินตาม ๑ 4. มารอก

ข) กรณีได้รับเงินได้เฉพาะ ๑ 5. ถ้า ๑ 5. ไม่เกิน ๑ 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ๑ 5. มารอก หรือ ถ้า ๑ 5. เกิน ๑ 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ๑ 1. มารอก

ค) กรณีได้รับเงินได้ตาม ๑ 1. ถึง 3. และได้รับเงินตาม ๑ 5. ด้วย ถ้า ๑ 5. ไม่เกิน ๑ 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ๑ 6. มารอก หรือ ถ้า ๑ 5. เกิน ๑ 1. ให้นำจำนวนเงินตาม ๑ 4. + ๑ 1. มารอก

**** เงินได้สุทธิตาม ๑ 3. ไม่ได้รับยกเว้น 150,000 บาทแรก

***** ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 287)ฯ

สรุป นายชยันมิกายี ต้องชำระ 95,500

จากตัวอย่าง จะเป็นการคำนวณภาษีเงินได้ในกรอก ออกจากงานแค่บางส่วน ยังมีรายละเอียดอีกหลายอย่าง ซึ่งส่วนใหญ่ผู้คำนวณอาจสับสน แนะนำให้ค่อย ๆ ใส่จำนวนเงินและอ่านคำอธิบายประกอบ การคำนวณ จะเป็นไปตามขั้นตอน แต่สิ่งที่มักเป็นประเด็นปัญหาคือ ผู้มีเงินได้มักไม่เข้าใจว่าเงินได้ที่นายจ้างจ่ายครั้งเดียว เพราะเหตุออกจากงานตัวไหนได้รับยกเว้น ตัวไหน ไม่ยกเว้น ทำให้ใส่จำนวนเงินไม่ถูกต้อง เช่น จากตัวอย่าง

หากเปลี่ยนเป็นนายชยันลาออกเอง เงินชดเชย ตามกฎหมายจะไม่ได้รับยกเว้น ต้องนำไปรวมคำนวณ ทั้งก่อน (500,000 บาท) ดังนั้น ผู้ที่ออกจากงานจึงควร ทำความเข้าใจเรื่องประเภทเงินได้ออกจากงาน และ เงินได้ที่ได้รับยกเว้นก่อน โดยหากมีข้อสงสัยสามารถ ติดต่อสอบถามไปยังสำนักงานสรรพากรพื้นที่ใกล้เคียงได้ ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่สรรพากรยินดีดูแลและให้บริการค่ะ